

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

DE OFFENTLIGE EXAMINA

I

RÖNNE HÖJERE REALSKOLE

I JUNI OG JULI 1872.

RÖNNE.

TRYKT I COLBERGS BOGTRYKKERI.

Indbydelesskrift

til

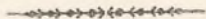
de offentlige Examina

i

Rønne højere Realskole

Juni og Juli 1872.

INDHOLD:
Skolefterretninger.

RØNNE.

Trykt i Colbergs Bogtrykkeri.

1872.

I. Examina 1871.

1. Real-Afgangsexamen af den højere Grad.

Denne Examen afholdtes dels skriftlig d. 22de—27de Juni, dels mundtlig d. 15de—20de Juli og blev gennemgaaet af 1 Discipel:

Poul Christian August Christensen, Søn af Sognepræst F. V. Christensen i Rønne, født i Kjøbenhavn d. 3die Juni 1854, optagen i Skolens 2den Klasse i August 1865. Examens Udfald var følgende:

Dansk	Tysk	Fransk	Engelsk	Historie	Geografi	Arithmetik	Geometri	Naturlære	Naturhistorie	Skrivn. og Tegn.	Points.
g.	g.	g.	mg.	g.	g.	g.	tg.	mg.	mg.	g.	57.

Foruden Skolens Lærere deltog følgende Herrer i Censuren: Lærer *J. Curdts* i Engelsk, Oberst *Fallesen* i Fransk, Klokker *Hjorth* i Geografi, Naturlære og Naturhistorie, Amtmand *Vedcl* i Tysk.

2. Real-Afgangsexamen af den lavere Grad.

Denne Examen afholdtes dels skriftlig d. 23de—27de Juni, dels mundtlig d. 15de—20de Juli og blev gennemgaaet af 1 Discipel:

Knud Olsen Pedersen, Søn af Husejer P. Jeppesen i Nylarsker Sogn, født i Troelseby paa Lolland d. 20de Oktbr 1854, optagen i Skolens 2den Klasse i August 1865.

Examens Udfald var følgende:

Bog læsning og dansk Sproglære	Skriftlig Udarbejdelse i Modersmaalet	Historie	Geografi	Arithmetik med praktisk Regning	Geometri	Tysk	Naturhistorie	Skrivn. og Tegn.	Points
mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	g.	ug.	59.

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere: Klokker *Hjorth* i Geografi og Naturhistorie, Amtmand *Vedel* i Tysk.

3. Hovedexamen.

Den skriftlige Prøve afholdtes d. 13de og 14de Juli, den mundtlige d. 15de—20de Juli, Svømmeprove d. 13de Juli.

I Censuren deltog ifølge Anmodning Pastor *Christensen*, Lærer *A. Curdts*, Lærer *J. Curdts*, Oberst *Fallesen*, Klokker *Hjorth*, Adjunkt *Sommer* og Amtmand *Vedel*.

Ved denne Examen afsluttedes Skolens Undervisning for 2 studerende Disciple af 5te Klasse:

Sigfrid Nicolaus Egede Sporsén, Søn af afdød Sacri Ministerii Adjunctus *J. Sporsén* i Thorslunda, Kalmar län, født smst. d. 14de Juni 1854, optagen i 2den Klasse i Avgust 1866.

Gerhard Leslie Grove, Søn af afdød Orlogskaptajn og Marineminister *H. H. S. Grove* i Kjøbenhavn, født smst. d. 7de Mai 1855, optagen i Skolens 3die studerende Klasse i Septbr 1866.

I de nedenfor anførte Fag, i hvilke det fuldstændige Skolekursus er gennemgaaet i denne Skole, opnaede de følgende Karakterer:

	Geografi	Naturhistorie	Tysk	Fransk	Religion
Sporsén	mg.	ug.	ug.	mg.	ug.
Grove	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.

Resultatet af samtlige Examina og det derefter afholdte Lærermøde var følgende:

- Af 5te Realklasses 6 Disciple dimitteredes 2, i Klassen forbleve 4.
 Af 5te stud. Klasses 3 Disciple dimitteredes 2 til en lærd Skoles 7de Kl., 1 forblev.
 Af 4de Realklasses 7 Disciple opflyttedes 4 i 5te Realkl., 2 udmeldtes og 1 forblev.
 Af 4de stud. Klasses 3 Disciple opflyttedes 2 i 5te stud. Kl., 1 forblev.
 Af 3die Realklasses 15 Disciple opflyttedes 9 i 4de Realkl., 6 forbleve.
 Af 3die stud. Klasses 3 Disciple opflyttedes 2 i 4de stud. Kl., 1 udmeldtes.
 Af 2den Klasses 8 Disciple opflyttedes 3 i 3die Realkl., 3 i 3die stud. Kl., 2 forbleve.
 Af 1ste Klasses 11 Disciple opflyttedes 7 i 2den Kl., 4 forbleve.

II. Disciplene.

Ved Udgivelsen af forrige Aars Indbydelsesskrift var Disciplenes Antal 56. Af disse dimitteredes 4 efter Examen, og følgende 3 udmeldtes: *O. T. Steenberg*, *N. C. Lund* og *A. Vedel*. I Skoleaarets Løb ere endvidere 7 Disciple udmeldte: *P. N. Jensen*, *H. M. Rasch*, *P. J. Byder*, *H. B. Zahrtmann*, *Tho. Ellebye*, *M. P. Nielsen* og *Jens Christian Lerche*.

Sidstnævnte Discipel, Søn af Koffardikaptajn *L. J. Lerche* i Rønne, født den $30/6$ 60, var optagen i 2den Kl. d. $23/8$ 71.

Den 19de Marts 1872 afgik ved Døden *Johan Hanson Rasch*, Søn af afdød Kjøbmand og Konsul *H. B. Rasch* i Rønne, født d. $7/11$ 61, optagen i 1ste Kl. d. $23/3$ 71. Han var sin Moders Glæde og Haab, sine Læreres Yndling, en særdeles slink og brav Discipel.

Foruden disse 2 ere i Skoleaarets Begyndelse 17, og senere 3 Disciple optagne i Skolen. De kjendes i den følgende Fortegnelse ved Angivelsen af det fulde Navn, Faderens Navn o. s. v.

Antallet af Skoleus Disciple er nu (i Maj 1872) 63,

som efter den ved Maanedens Begyndelse afholdte Censur ere ordnede i de forskjellige Klasser saaledes:*)

V. Klasse.

1. *C. A. Hansen* (S).
2. *N. R. Ancher*.
3. *J. H. Kofoed*.
4. *C. S. Rasch*.
5. *A. P. Thomsen*.
6. *F. L. Sørensen*.
7. *N. J. T. Christensen* (S).
8. *S. V. A. Uldall*.
9. *H. A. Gudme* (S).

IV. Klasse.

1. *H. C. Rasch* (S).
2. *M. C. Koefoed* (S).
3. *H. M. Petersen*.
4. *Carl Valdemar Borgen*, Søn af Sognepræst A. G. Borgen i Nylarsker Sogn, født $19/7$ 57, optagen $23/8$ 71.
5. *C. H. Arnoldus*.
6. *P. N. Nygaard*.
7. *N. L. Hjorth* (S).
8. *M. C. Schor*.
9. *H. C. Bidstrup*.
10. *E. O. A. Sørensen*.
11. *C. F. Hoff*.

III. Klasse.

1. *Hans Peter Ipsen*, Søn af Udbygger P. Ipsen i Poulsker Sogn, født $22/7$ 57, opt. $23/8$ 71.
2. *Peter Olaf Ryberg Hansen* (S), Søn af Sognepræst L. C. Hansen i Ibsker Sogn, født $20/2$ 60, opt. $9/4$ 72.
3. *J. H. Poulsen* (S).
4. *J. P. Thomsen*.
5. *P. F. Michelsen*.
6. *N. F. Kieffer*.
7. *H. W. Nyholm* (S).
8. *C. A. Lund*.
9. *Ludvig Bang Brüel* (S), Søn af Skovrider G. P. L. Brüel i Laker Sogn, født $8/6$ 58, opt. $23/8$ 71.
10. *N. P. Dahl*.
11. *E. L. C. Møyn*.
12. *A. J. Petersen* (S).
13. *L. A. C. Raabye*.
14. *J. A. F. Cordua*.

II. Klasse.

1. *M. K. Zahrtmann*.
2. *M. J. Ipsen*.
3. *Adolph Henrik Rasch*, Søn af Proprietær C. B. Rasch i Nylarsker Sogn, født $9/6$ 61, opt. $23/8$ 71.
4. *Sophus Emil Brüel*, Broder til Nr. 9 i III, født $11/11$ 59, opt. $23/8$ 71.
5. *J. Uldall*.
6. *Hans Peter Colberg*, Søn af Stenværksejer G. P. Colberg i Rønne, født $10/6$ 61, opt. $23/8$ 71.
7. *H. F. Koefoed*.

*) De studerende Disciple ere betegnede ved et bagefter Navnet tilføiet (S).

8. *G. D. Sandorff*. 9. *Herman Christen Kofod*, Søn af Proprietær J. J. Kofod i Østermarie Sogn, født $23/1$ 60, opt. $23/8$ 71. 10. *Theodor Ellebye*, Søn af Kjøbmand A. P. Ellebye i Rønne, født $3/2$ 61, opt. $23/8$ 71. 11. *M. L. Stender*. 12. *C. F. Nielsen*. 13. *C. C. Rasch*. 14. *A. G. Nygaard*. 15. *Gotfred Peter Lund*, Søn af afdød Proprietær P. M. Lund i Nyker Sogn, født $29/12$ 60, opt. $23/8$ 71.

I. Klasse.

1. *Jens Thorsen Kofod*, Søn af Skibsfører T. Kofod i Rønne, født $7/6$ 62, opt. $5/1$ 72. 2. *Otto Henrik Arboe*, Søn af Kjøbmand H. G. Arboe i Rønne, født $10/6$ 62, opt. $23/8$ 71. 3. *Carl Ludolph Henningsen*, Søn af Postmester C. E. Henningsen i Rønne, født $24/2$ 62, opt. $23/8$ 71. 4. *C. M. Schor*. 5. *Alfred Christian Hovald Mortensen*, Søn af Styrmand J. C. Mortensen i Rønne, født $5/2$ 62, opt. $23/8$ 71. 6. *A. L. Sørensen*. 7. *Joachim Wibidor August Steenbeck Hoffmann*, Søn af Kæmner C. Hoffmann i Rønne, født $13/3$ 59, opt. $23/8$ 71. 8. *A. E. V. M. Clausen*. 9. *Thorvald Andersen Wichmann*, Søn af Kaptajn og Bagermester T. R. Wichmann i Rønne, født $25/5$ 62, opt. $30/10$ 71. 10. *Poul Magnus Hoffmann*, Broder til Nr. 7, født $3/2$ 62, opt. $23/8$ 71. 11. *Carl Georg Brüel*, Broder til Nr. 9 i III, født $4/11$ 62, opt. $23/8$ 71. 12. *L. R. Lund*. 13. *Jens Andreas Charles Brüel*, Broder til Nr. 9 i III, født $26/4$ 61, opt. $23/8$ 71. 14. *Hans Henrik Ipsen*, Søn af Kaptajn J. H. Ipsen i Rønne, født $14/9$ 61, opt. $23/8$ 71.

III. Lærerne.

Den 16de Juni 1871 blev Adjunkt *H. C. Rømer* ifølge Ansøgning og med Pension entlediget fra sit Embede fra 23de Avgust at regne, efterat han i 17 Aar med Kjerlighed og Trofasthed havde røgtet den Gjerning ved Skolen, som hans tiltagende Svagelighed omsider nødte ham til at opgive.

Den 18de Avgust s. A. blev Cand. theol. *C. L. T. Hasle* konstitueret til Lærer ved Skolen fra 1ste Septbr.

Den 4de Decbr. s. A. blev Adjunkt *R. T. Hoff* udnævnt til Overlærer.

IV. Undervisningen.

De ugentlige Undervisningstimer have i det forløbne Skoleaar været fordelte paa de enkelte Læroflag saaledes, som nedenstaaende Schema udviser.

Fagene.	VA		VB		IV		III		II	I	Sum efter Fradrag af Fælles- timer.
	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.			
Dansk	2		1	2	2		3		4	6	18
Latin		9		7		8		6			23
Græsk		5		5							5
Tysk	2	2	1	2	1	2	1	2	4	4	18
Fransk		2		2		3		3	3		11
Engelsk	4		3		4		3				11
Religion		2		2		2		2	3	3	12
Historie	2	3		3		2		2	3	3	18
Geografi		1		1		2		2	2	2	9
Mathematik og Regning	2	5	1	4		6		6	4	4	14
Geometrisk Tegning .	2		1								2
Naturhistorie		2		2		2		2	2	2	10
Naturlære	4		2								6
Skrivning	1		1		1	1		2	3	4	8
Tegning!	1		2		2		2		2	2	6
Sang		2		2		2		2	2	2	4
Gymnastik		3		3		3		3	3	3	9
Ialt ugentlige Timer	37	38	35	35	35	35	35	35	35	35	201

Undervisningen har været saaledes fordelt imellem Lærerne :

Rektor: Latin III S, Mathematik i III, Græsk . . . 17 T.

Overlærer *Hoff*: Latin i IVS, Regning i I, Tysk . 30 —

Adjunkt *Koefoed*: Latin i VS, Skrivning i III, Historie 29 —

Adjunkt *Jespersen*: Tegning i II og I, Engelsk, Naturhistorie og Naturlære 29 —

Adjunkt Dr. *Bang*: Dansk i V, IV, II, I, Regning i II, Fransk 30 —

Adjunkt *Lund*: Mathematik og Regning i V og IV, Skrivning i VR, IV, II, I, geometrisk Tegning 25 —

Konstitueret Lærer *Hasle*: Dansk i III, Religion og Geografi 24 —

Timelærer *Kofoed*: Tegning i Realklasserne . . . 4 —

Timelærer *Suhr*: Sang 4 —

Timelærer *Madsen*: Gymnastik 9 —

Følgende Pensa ere i Aarets Løb gennemgaaede i de forskellige Fag og Klasser:

Dansk.

I Kl. *Matzens* Læsebog er benyttet til Øvelse i Oplæsning og grammatisk Analyse. Følgende Digte af samme Læsebog ere lærte udenad: i 1ste Del S. 157 Nr. 13 (Kirsten Piils Kilde), S. 177 Nr. 1 (En Ven), S. 190 Nr. 12 (Dandsen i Skoven), S. 209 Nr. 10 (Godgjorenhed); i 2den Del S. 43 Nr. 24 (Kong Harald og Islændingen), S. 164 Nr. 119 (Danmarks Pris), S. 165 Nr. 120 (Hjemve), S. 240 Nr. 2 (Abraham i Mamre), S. 241 Nr. 4 (Davids Sejerssang), S. 242 Nr. 5 (David og Goliath). Det vigtigste af *Bojesens* Sproglære til „Forskjellige Arter af Sætninger“. 3 Stile ugentlig efter Diktat.

II Kl. Samme Læsebog. Digte: St. Laurentius (1ste Del S. 164), En Ven (1ste Del S. 177); i 2den Del: Kong Harald og Islændingen (S. 43), De tvende Kirketaarne (S. 49), Hans Tavsen (S. 70), Uranienborg (S. 77), Zinklars Vise (S. 59). *Bojesens* Sproglære. 2 Stile ugentlig, vexelvis Diktat og Gjenfortælling.

III Kl. *Holsts* prosaiske Læsebog; *Bojesens* Sproglære; af *Lefoliis* „Fortællende Digte“: De hellige Tre Konger, Kirsten Piils Kilde, Søren Kanne, Plejebarnet, Torbisten og Fluén, Frodes Drapa, Matrosen, Espen. En Hjemmestil ugentlig (lette Skildringer, Gjenfortællinger o. l.); desuden af og til en Diktatstil. Nogle Stykker af *Heibergs* Eventyrkomedier ere læste højt i Timerne.

IV Kl. Samme Læsebog; samme Sproglære; Digte efter *Lefoliis* Fortællende Digte for Børn. 1 Stil om Ugen (Omskrivning af Digte, Beskrivelser og Skildringer, lette Udviklinger).

V Kl. Den danske Literaturs Historie er gennemgaaet efter *S. C. Müllers* „Kortfattet dansk Literaturhistorie“ og oplyst ved Stykker af de vigtigste af de omhandlede Forfattere, navnlig efter *Flors* Læsebog. Med den yngste Afdeling af Realister og Realstuderende er gennemlæst i Sammenhæng *Holbergs* Erasmus Montanus og Den Stundesløse, *Øhlenschlägers* St. Hans Aftenspil og Baldur hin Gode, *Heibergs* Alferne og Syvsoverdag, *Hertz's* Svend Dyrings Hus, *Winthers* Hjortens Flugt. En Gang om Maanedén er et Digt lært udenad til Fremsigelse. I den sidste Trediedel af Skoleaaret er en Del af *Hammerichs* svenske Læsestykker gennemgaaet. 3 Stile om Maanedén.

Latin.

IIIS. Formlæren efter *Madvig*. *Kjærs* Læsebog S. 3—30. Smaa Stile 1—2 Gange ugentlig.

IVS. Af *Cornelius Nepos*: Pausanias, Cimon, Dion, Iphicrates, Chabrias, Timotheus og Datames. *Ciceros* 1ste, 2den og 3die Tale mod Catilina. Af *Madvigs* Grammatik er Formlæren repeteret, og af Ordføjningslæren er læst Kasuslæren og hvad Forfatterlæsningen ellers gav Anledning til at medtage. Ugentlig 2 Stile, hvoraf den ene altid er skreven paa Skolen, og 1 mundtlig Stil, i Regelen efter *Trojels* Materialier.

VS. 7de Bog af *Livius*, 2den Bog af *Virgils* Æneide. Kursorisk: 3die Bog af *Cæsars* Gallerkrig. Disciplen i ældste Afdeling har desuden læst *Ciceros* Cato major og kursorisk af *Flemmers* Udvalg det første Stykke af Curtius og Stykket af Vellejus Paterculus. Syntax efter *Madvig*. 2 Stile eller 1 Stil og 1 Version om Ugen.

Græsk.

VS. *Xenophons* Anabasis 1ste Bog og *Homers* Odyssee 1ste Bog Vers 253—444, 2den Bog Vers 1—259. Disciplen i ældste Afdeling har tillige læst *Xenophons* Memorabilia Socr. 2den Bog Kap. 4—10. *Bergs* Formlære; det vigtigste af Ordføjningslæren er meddelt mundtlig.

Tysk.

I Kl. *Lassens* Elementarbog S. 1—100 med Forbigaaelse af de danske Stykker. Af *Iversens* Grammatik det væsentligste af Kapitlerne om Artiklerne, Substantivernes Deklination, Hjælpeverberne, de regelmæssige Verber og Præpositionerne.

II. Kl. *Simonsens* Læsebog for de lavere Klasser og Mellemlasserne S. 1—73. Efter *Iversens* Grammatik det væsentligste af Formlæren m. Undt. af Kapitlerne om Substantivernes Kjøen og de sammensatte Verber.

III Kl. Samme Læsebog S. 85—146. Efter samme Grammatik hele Formlæren. Realisterne ugentlig 1 skriftlig og 1 mundtlig Stil efter *Wolles* Materialier til at indøve Formlæren.

IV Kl. Samme Læsebog S. 160—211, 260—275. Efter samme Grammatik hele Form- og Ordføjningslæren

m. Undt. af Kapitlet om Konjunktiv. Realisterne ugentlig 1 skriftlig og 1 mundtlig Stil, i Regelen efter *Wolles* Materialier til at indøve Syntaxen.

V Kl. *Møller* og *Nyborgs* Læsebog for de øverste Klasser S. 200—293. Af *Simonsens* Læsebog er af de ældre Realister desuden læst S. 232—259, 276—288 og tillige repeteret hist og her. Af alle Disciplene er i Regelen hver Maaned opgivet som hjemmelæst 50—100 S. af en tysk Klassiker. Realisterne hver Uge 2 Stile, i Regelen efter *Lassens* Opgaver; den ene er altid bleven skreven i Hjemmet, den anden har afvekslende været Skolestil eller mundtlig Stil. Til Realafgangsexamen af højere Grad opgives: *Simonsens* Læsebog S. 79—288; *Møller* og *Nyborgs* Læsebog S. 103—293.

Fransk.

II Kl. *Borrings* Manuel de langue française forfra til S. 50. Efter *Ingerslevs* Grammatik Artiklerne, Flertalsdannelsen, Sammenligningsgraderne, Talordene, de personlige og possessive Pronominer, Hjælpeverberne og de regelmæssige Verber.

III Kl. Samme Læsebog S. 58—140. Efter *Ingerslevs* Grammatik Formlæren indtil Verberne paa oir. Hver Uge er en Stil paa 6—8 trykte Linier skrevet hjemme.

IV Kl. *Pios* Læsebog for Mellemlasserne S. 1—82. Efter *Ingerslevs* Grammatik Formlæren og af Ordføjningslæren de 5 første Kapitler. Hver Uge er en Stil paa 8—10 trykte Linier skrevet hjemme.

V Kl. *Borrings* Études littéraires S. 1—32, 105—119, 252—281, 289—300. Extemporalt er læst S. 62—105. Efter *Ingerslevs* Grammatik Formlæren og det vigtigste af Ordføjningslæren. Stil en Gang om Maaned. Til Realafgangsexamen opgives af *Borrings* Études litt. S. 1—62, 105—119, 231—281, 289—325 og af *Pios* Læsebog for Mellemlasserne S. 55—97.

Engelsk.

III R. *Marryats* The children of the New Forest de 6 første Kapitler. 1 Stil om Ugen er skreven paa Skolen efter *Lassens* Opgaver til engelske Stile. *Mariboës* Formlære til Hjælpeverbernes Brug.

IV R. Samme Læsebog fra S. 100—265. 1 Stil om Ugen er skreven paa Skolen efter *Lassens* Opgaver til engelske Stile. *Mariboers* Formlære fra Artiklen og ud.

V R. *W. Irwings* The Sketch Book S. 141 160, 243—263, 275—293, 325—359. Ældste Afdeling har desuden læst af samme Bog S. 160—178, 185—227, 263—275 og af *Ch. Dickens* American Notes er repeteret det i forrige Aar læste. *Bresemanns* Parleur S. 215—231. *Mariboers* Formlære. 1 Stil om Ugen paa Skolen efter *Lassens* Opgaver

Religion.

I Kl. *Balslevs* Lærebog til S. 30; *Daugaards* og *Stochholms* Bibelhistorie til S. 73; af Roskilde Konvents Psalmebog Psalmerne Nr. 3, 19, 21, 57, 67, 70, 74, 77, 81, 87, 96, 154, 205, 405, 408, 530.

II Kl. *Balslevs* Lærebog S. 30—65; *Daugaards* og *Stochholms* Bibelhistorie S. 70—171; af Psalmebogen Psalmerne Nr. 39, 57, 81, 141, 142, 154, 167, 170, 408, 434, 501.

III Kl. *Balslevs* Lærebog S. 1—48 og S. 65—72; *Herslevs* større Bibelhistorie S. 1—72.

IV Kl. *Balslevs* Lærebog S. 1—30 og S. 48—72. *Herslevs* Bibelhistorie S. 72—159.

V Kl. b. Hele *Balslevs* Lærebog. *Herslevs* Bibelhistorie S. 159—283. a. desuden S. 1—159 af Bibelhistorien.

I 3die, 4de og 5te Kl. er jævnlig læst i Bibelen.

Historie.

I Kl. *Kofod*: Udtog af Fædrelandets Historie forfra til Frederik d. 6tes Død.

II Kl. *Kofod*: Fragmentarisk Fremstilling af Historiens vigtigste Begivenheder: Den gamle Historie.

III Kl. Samme Bog: Middelalderens og den nyere Historie til 1815.

IV Kl. *Bloch*: Den nyere Historie 1492—1789.

V Kl. b. *Thrige*: Nordens Historie. *Kofods* Fragmentarisk Fremstilling: Den gamle og Middelalderens Historie.

V R. a. *Kofods* Fragmentariske Fremstilling. *Allens* Lærebog i Fædrelandets Historie. Dog er Tiden efter 1789 læst efter *Blochs* og *Thriges* Lærebøger.

V S. a. Roms Historie efter *Thrige*. *Block's* Den nyere Historie.

Geografi.

I Kl. Af *Rimestads* mindre Lærebog læst S. 5—19 og S. 46—80.

II Kl. Samme Bog S. 86—134.

III Kl. Samme Bog S. 1—29 og S. 137—192.

IV Kl. Samme Bog S. 46—127.

V Kl. b. Samme Bog S. 1—46 og S. 127—192. a. desuden S. 46—127.

Mathematik.

III Kl. *Mundts* Geometri forfra til § 193 (De til Cirkelen hørende Figurer).

IV Kl. *Steens* elementære Arithmetik forfra til Decimalbrøk. *Mundts* Geometri fra § 138 (Andre Polygoner) til § 303 (Chorders Beregning). I det sidste Halvaar en skriftlig Hjemmeopgave ugentlig.

V Kl. Yngste Afdeling: *Steens* elementære Arithmetik om Proportion, Decimalbrøk og Kvadrat- og Kubikrod, samt Læren om Potens, Rod og Logarithme, Ligninger af 1ste Grad og Opløsning af Ligninger af 2den Grad efter sammes elementære Algebra; *Mundts* Geometri fra Chorders Beregning ud. Ældste Afdeling: *Steens* og *Mundts* Lærebøger repeterede; 1 Time ugentlig Opgaver gennemgaaet paa Skolen. Begge Afdelinger en skriftlig Hjemmeopgave om Ugen.

Regning.

I Kl. Eleverne staa paa et meget forskjelligt Standpunkt. De fleste have regnet med benævnte Tal og Brøk efter *Hansens* Regnebog. To have nylig begyndt paa benævnte Tal, og en regner blandede Opgaver i Brøk. Jævnlig Tabel og Hovedregning.

II Kl. *Hansens* Regnebøger. To af Klassens Disciple ere naaede til Decimalbrøk; af de øvrige regne nogle Procentregning, andre blandede Opgaver i Brøk; en enkelt er endnu kun naaet til Brøks Multiplikation med et helt Tal.

III Kl. Samme Regnebøger. Halvdelen af Disciplene regne Procentregning 2 regne Delingsregning, de øvrige ere længere tilbage.

IV Kl. Omvendt og sammensat Forhold, Gjennemsnitsregning og Procentregning efter *Hansens* Regnebøger; 3 have gennemgaaet fremmedt Mont, 2 desuden Uddragning af Kvadratrod, og Beregning af Arealer og Volumener. 3 ere længere tilbage.

VR. De fleste gennemgaa anden Gang de forskjellige Slags Opgaver efter *Hoffmejers* Regnebog; 2 ere endnu ved Procentregning.

Naturhistorie.

I Kl. *Lütkens* Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie, Pattedyr og Fugle med endel Forbigaaelser.

II Kl. *Feddersens* Naturhistorie, Alt med endel Forbigaaelser.

III Kl. *Lütkens* Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie, Alt med endel Forbigaaelser.

IV Kl. *Vaupels* Planterigets Naturhistorie, Formlæren og de vigtigste Familier. Stenlære mundtligt.

V Kl. *Lütkens* Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie, Alt. *Vaupels* Planterigets Naturhistorie, Alt med nogle Forbigaaelser. — Stenlære mundtligt.

Naturlære.

VR. b. og VS. (Math-naturv.) *Ørsted* Naturlærens mekaniske Del, forfra til Højdemaaling med Barometret. *Petersens* kemiske Fysik, Varmen.

VR. a. Samme Bøger, Alt med nogle Forbigaaelser. *Johnstrups* Chemi, Alt.

I *Tegning, Skrivning, Sang* og *Gymnastik* er Undervisningen bleven fremmet som sædvanlig.

V. Videnskabelige Samlinger.

1. Skolebibliotheket.

Fortegnelsen over Bibliothekets Forøgelse udelades atter denne Gang, da Fortegnelsen over den hele Bogsamling, til hvis Trykning de fornødne Pengemidler ere blevne bevilgede i April d. A., nu er under Trykning; dog vil den ikke kunne blive færdig fra Trykkeriet før efter Sommerferien.

2. Den naturhistoriske Samling

er bleven forøget med

en Gravand given af Hr. Møller *Curdts*.

En Maage " " " Klokker *Hjorth*.

En Nøddekrig " " " Proprietær *Jespersen* paa Seiersgaard.

3. Den mineralogiske Samling

er uforandret.

4. Den fysiske Samling

er bleven forøget med

et Aneroidbarometer,

et Støddapparat,

et Kraftparallelogram.

Discipelbibliotheket

har i Aarets Løb modtaget følgende Tilvæxt:

N^o

1155. Ned Grey.

1156. Historisk Arkiv.

1157. Deodata Roman.

1158. Athalia Schwartz: Enhver sin Mission
 1159. Beatus Dodt: Ægte og Uægte.
 1160. F. Reuter: Mit Fangeliv.
 1161. Illustreret Tidende XII, 2.
 1162—63. H. F. Ewald: Svenskerne paa Kronborg.
 1164—65. F. Spielhagen: Hammer og Ambolt.
 1166. Skandinavisk Folkemagazin for 1871.
 1167. Zigeunerbarnet. Roman.
 1168. Fortællinger om Skibe og Søfolk.
 1169. Illustreret Tidende XIII, 1.

Desuden ere adskillige ældre Bøger, der vare bortkastede eller opslidte, erstattede med nye.

VI. Skolebeneficier.

Fri Undervisning i dette Skoleaar har været tilstaaet følgende Disciple:

1. J. H. Kofoed. 2. C. A. Hansen. 3. A. P. Thomsen.
 4. F. L. Sørensen. 5. N. R. Ancher. 6. C. S. Rasch.
 7. H. A. Gudme. 8. S. V. A. Uldall. 9. M. C. Schor.
 10. C. H. Arnoldus. 11. M. P. Nielsen. 12. P. J. Byder.
 13. E. L. C. Meyn. 14. C. A. Lund. 15. J. H. Poulsen.
 16. H. W. Nyholm. 17. N. P. Dahl. 18. J. A. F. Cordua.
 19. N. F. Kieffer, samt for første Halvaar 20. Tho. Ellebye.
 Extraordinært 1. M. C. Koefoed. 2. C. F. Hoff. 3. H. F. Koefoed.

Reglerne for Uddeling af Fripladser ere følgende:

Af Skolens Discipeltal kan i det højeste en Trediedel nyde fri Undervisning. For at en Discipel kan opnaa dette Gode, er det nødvendigt, at han har været idetmindste 1 Aar i Skolen, at hans Flid og Opførsel er tilfredsstillende, og at hans Forældres eller Forsørgeres Trang er bekræftet ved antagelig Attest. Hvert Aar i September indsendes fra Skolen et Forslag om Fripladsernes Fordeling for det følgende Aar (Oktbr—Septbr), men den endelige Bestemmelse afhænger af Kirke- og Undervisningsministeriet. For de Disciple, som allerede i det forløbne Aar have haft

Friplads, behøver ingen ny Uformuenhedsattest at indsendes; dog vil ingen Discipel komme i Betragtning til at beholde Friplads, naar han ikke vedbliver at være værdig og trængende dertil. Men naar en Discipels Forældre eller Forsørgere ønske at forhverve ham dette Gode, da maa de i Tiden fra 23. Avg. til 10. Septbr indsende til Skolen en Attest fra en eller flere bekendte og troværdige Mænd, hvori der gives en bestemt og tydelig Fremstilling af deres Formuesomstændigheder, saasom deres faste eller sædvanlige Indtægters Størrelse, Antallet af deres uforsørgede Børn, om de selv eller Børnene besidde nogen Formue, og da, hvor stor den er, om de have Gjæld, og hvormegen, om de eller Discipelen oppebære nogen offentlig eller privat Understøttelse, og deslige. Attesten behøver ikke at ledsages af nogen Ansøgning, dog er det naturligvis Enhver uforment at indsende en saadan, der da som Bilag vil blive tilstillet Ministeriet.

VII. Udtog af Skolens Regnskab

for Finantsaaret 1871—72.

Indtægt.

Beholdningen fra forrige Finantsaar	1657	Rd.	7	Sk.
Forpagtning af Skolens Jorder	115	—	„	—
Renter af Skolens rentebærende Formue	164	—	82	—
Skolekontingenter	1261	—	40	—
Anden Indtægt	100	—	„	—
Tilskud fra den almindelige Skolefond	10000	—	„	—
Indeholdt til Dækning af Præmier for Lærere	380	—	85	—
	<hr/>			
	13679	Rd.	22	Sk.

Udgift.

Lærernes og Pedellens Lønninger . . .	8343	Rd.	64	Sk.
For Timeundervisning	886	—	84	—
Pensioner	1024	—	16	—
Bibliotheket og videnskabelige Apparater	292	—	31	—
Bygningernes og Inventariets Vedlige- holdelse	193	—	86	—
Brændsels- og Belysningsforbrødenheder.	325	—	60	—
Skatter og Afgifter	77	—	1	—
Regnskabsføringen	200	—	”	—
Forskjellige løbende og ekstraordinære Udgifter	277	—	54	—
Forskud af Præmier for Lærere	392	—	48	—
Udsat Kapital	14	—	60	—
	12028	Rd.	27	Sk.
Lignet med Indtægten	13679	—	22	—
bliver Beholdningen	1650	Rd.	91	Sk.

VIII. Forskjellige Meddelelser om Undervisningsvæsenet.

1. Under 5te Avg. 1871 er udkommet følgende kongelige Anordning angaaende Undervisningen i de lærde Skoler.

§ 1.

Forinden Nogen kan optages som Discipel i en lærd Skoles 1ste (nederste) Klasse, har han at underkaste sig en Prøve, ved hvilken der fordres:

1. i Modersmaalet: dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter, dels en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven, Gjengivelse af et to Gange forelåst Stykke, hvilken tillige bedømmes som Prøveskrift;

2. i Tydsk: det vigtigste af Formlæren og en mundtlig Oversættelse fra Tydsk til Dansk af et Stykke i et læst Pensum, der mindst maa udgjøre 100 almindelige Oktavsider;

3. i Fransk: det Vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog;

4. i Geografi: en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog;
5. i Historie: Oversigt over Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder efter en fragmentarisk Lærebog samt Danmarks Historie noget udførligere;
6. i Religion: Bibelhistorien i kort Begreb og Iovedstykkerne af Luthers lille Katekismus;
7. i Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog;
8. i Regning: Færdighed i praktisk Regning saavidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple praktiske Opgaver som dem, der pleje at henføres under Regula de Tri.

§ 2.

I Skolens 1ste til 4de Klasse meddeles Undervisningen saaledes:

1. I Modersmaalet gives Undervisningen som hidtil.
2. Undervisningen i de levende Sprog gives alene i Tydsk og Fransk gennem sautilge 4 Klasser.
3. I Latin fremmes Undervisningen igjennem alle 4 Klasser saaledes, at der i 4de Klasse kan læses et Pensum, der i Omfang idetmindste svarer til 1 Bog af Livius eller 2 Bøger af Cæsars Gallerkrig, 50 Kapitler af Ciceros Taler og 1 Bog af Virgils Æneide eller 800 Vers af Ovids Metamorphoser. Grammatiken indøves tillige ved mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk paa Latin.
4. I Græsk begynder Undervisningen i 3die Klasse og fremmes saaledes, at der i 4de Klasse kan læses et Pensum, der idetmindste svarer til 1 Bog af Xenophons Anabasis og 1 Bog af Homer.
5. I Religion, hvor Undervisningen ophører ved Udgangen af 3die Klasse, gennemgaaes Bibelhistorien efter en udførligere Lærebog, den kristelige Tros- og Sædelære efter en mindre.
6. Historien, saavel Verdenshistorien kortere behandlet som særlig Nordens Historie, maa være gennemgaaet indtil Udgangen af 4de Klasse.
7. Geografien afsluttes ved Udgangen af 4de Klasse, hvor det hele Pensum repeteres.
8. Matematik og Regning.

Undervisningen i Arithmetik begynder i første Klasse og fortsættes igjennem alle fire Klasser saaledes, at der meddeles:

Læren om Addition og Subtraktion, Multiplikation og Division, Potensopløftning og Roduddragning med de derunder forekommende Udviklinger af positive og negative, hele og brudne, rationale og irrationale, reelle og imaginære Størrelser; Hovedsætningerne om Tallenes Egenskaber; Decimalbrøker, Proportioner og Progressioner; Logarithmer med deres praktiske Anvendelser, hvorunder sammensat Renteregning; Ligninger af første og anden Grad, de første saavel med een som med flere Ubekjendte.

Undervisningen i Geometri skal i første Klasse indledes med en paa Betragtning af materielle Former støttet Abstraktion af de første geometriske Begreber, saaledes at Disciplen derved tillige føres til saadan klar Opfattelse af Legemers, Fladers og Liniers Inddeling efter deres Frembringelsesmaade og Beskaffenhed, som uden geometriske Beviser ad Anskuelsens Vej ved Jagttagelse af og Forsøg med legemlige Former kan opnaas. Derefter meddeles et plangeometrisk Kursus af det i Skolerne hidtil sædvanlige Omfang-

Undervisningen i Regning slutter sig til den matematiske Undervisning med saadanne Opgaver, som kunne tydeliggjøre Matematikens Anvendelse i det praktiske Liv, derunder ogsaa Beregningen af Arealer og Volumener, de første støttede til Plangeometriens Læringsætninger, de sidste uden matematiske Beviser.

9. I Naturlære gives en Oversigt over de fysiske Kræfter og Virksomheder med en kortfattet Fremstilling af den uorganiske Kemi.

10. Naturhistorie læres i samme Omfang som hidtil og afsluttes ved Udgangen af 4de Klasse, hvor det hele Pensum repeteres.

11. Tegning, Frihaandstegning øves i 1ste og 2den Klasse som Indledning til geometrisk Tegning i 3die og 4de Klasse.

12. I Skrivning undervises kun i 1ste og 2den Klasse.

§ 3.

Aars- eller Hovedexamen ved Udgangen af Skolens 4de Klasse anstilles saaledes:

1. I Modersmaalet er Prøven alene skriftlig og bestaar i en Stilopgave, der væsentlig gaar ud paa Fremstilling af et bekjendt Stof.

2. I Tydsk prøves i to ikke læste Steder, et prosaisk og et lettere poetisk, og i det Nødvendige af Grammatiken.

3. I Fransk prøves dels i et opgivet, i Skolen læst Pensum af mindst 100 Oktavsider, dels i et ikke læst prosaisk Stykke og i det Nødvendige af Grammatiken.

4. I Latin anstilles Prøven dels mundtlig i det i det sidste Aar læste Pensum, dels skriftlig ved en let Stil, der holder sig indenfor de væsentlige syntaktiske Regler og det almindeligste Ordforraad og udarbejdes uden Benyttelse af Ordbog.

5. I Græsk og 6. i Historie prøves alene i det i det sidste Aar Læste.

7. I Geografi prøves i det hele læste Pensum.

8. I Mathematik er Prøven dels skriftlig, dels mundtlig. Der forelægges skriftlige Opgaver i praktisk Regning og Arithmetik og lignende Opgaver angaaende en simpel geometrisk Konstruktion eller en geometrisk Sætning, som falder ind under lette Anvendelser af, hvad der er læst. Mundtlig prøves ligeledes i Geometri og Arithmetik.

9. I Naturlære og 10. Naturhistorie prøves i det hele læste Pensum.

§ 4.

I Skolens 5te og 6te Klasse meddeles Undervisningen saaledes:

a. Fælles fag.

1. Undervisningen i Modersmaalet fortsættes, som den hidtil er givet i 7de Klasse. Oldnordisk indtræder i 5te Klasse og fortsættes i 6te. I samme Klasser meddeles en Anvisning til at læse og forstaa Svensk.

2. I Fransk fortsættes Læsningen af Forfattere, derimellem ogsaa Digtere, og den skriftlige Indøvelse af Grammatikens vigtigste Regler.

3. I Tydsk fortsættes Læsningen med vanskeligere Forfattere.

4. I Engelsk begynder Undervisningen i 5te Klasse og fortsættes i 6te.

5. Historie. Det hele Kursus gjenoptages og afsluttes, Verdenshistorien (særlig Perioden efter 1789) i noget større Omfang.

b. Særlige Fag for den sproglig-historiske Afdeling.

1. Latin. Undervisningen fortsættes saaledes, at der ved Udgangen af 6te Klasse er læst og opgives et Pensum, der, uden at deri medregnes, hvad der er læst før Indtrædelsen i 5te Klasse, idetmindste svarer til (af prosaiske Forfattere) 70 Kapitler af Ciceros filosofiske eller rhetoriske Skrifter, 50 Kapitler af hans Taler, 1 Bog af Livius og 1 Bog af Tacitus, (af Digterne) 2 Bøger af Virgils Æneide, Horats's Breve med ars poetica samt 1 længere og 1 kortere Bog af hans Ode. Der forudsættes som

kursorisk læst i det Ringeste saameget, som svarer til 4 Bøger af Livius, dog af forskellige Stilarter.

2. Græsk. Undervisningen fortsættes saaledes, at der ved Udgangen af 6te Klasse er læst og opgives et Pensum, der idetmindste svarer til (af prosaiske Forfattere,) 200 Kapitler af Herodot, 1 Bog af Xenophons Erindringer, Platons Apologi og Demosthenes's olyntiske Taler. (af Digterne), 6—8 Bøger af Homer, der tilsammen mindst maa udgjøre 3500 Vers.

3. Naturlære. Undervisningen meddeles paa experimentalt Grundlag; tillige læres Astronomi med en kort mathematisk Indledning.

c. Særlige Fag for den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling.

1. Mathematik. Undervisningen heri skal omfatte:

a) Arithmetik og Algebra, saaledes at det hele Kursus gives i videre Omfang, hvorved medtages Læren om Permutationer og Kombinationer, Kjædebrøk, Binomialformlen med positiv hel Exponent, den uendelige Kvotientrække, ubestemte Ligninger af 1ste Grad, Determinanter, forsaavidt de lette Løsningen af Ligninger med flere Ubekjendte; b) Stereometri med syntetisk Udvikling af Keglesnitens Hovedegenskaber; c) Plantrigonometri; d) analytisk Geometri, anvendt paa ret Linie og Cirkel og til Undersøgelse af de vigtigste Egenskaber ved Parabel, Ellipse og Hyperbel; e) Projektionslære, rette Liniers Fremstilling ved deres Projektioner, Planers ved deres Spor, med Anvendelsen paa Fremstillingen af simple Former i Rummet ved deres Projektioner paa en vandret og en lodret Plan samt af deres Udfoldninger i en Plan.

2. Naturlære. Undervisningen fortsættes og omfatter saavel kemisk og mekanisk Fysik som Optik, mathematisk behandlede og ledsagede af Forsøg, samt Astronomi paa mathematisk Grundlag og Meteorologi.

3. I Naturhistorie tilbydes foreløbig kun Undervisning i Mineralogi i 5te Klasse som frit Fag og uden at være Gjenstand for nogen Afgangsexamen.

§ 5.

Afgangsexamen anstilles saaledes:

a. Fællesfag.

1. I Modersmaalet forelægges, ligesom hidtil, to Opgaver til skriftlig Bearbejdelse, en frit valgt, en anden hentet fra Omraadet af det i Skolen moddelte Kundskabsstof. I Oldnordisk aflægges alene mundtlig Prøve i et læst Pensum, der maa udgjøre mindst 100 Sider med Redegjørelse for de i Stykket forekommende Sprogformer.

2. I Fransk anstilles en mundtlig Prøve ved Oversættelse af to Steder af ikke læst Prosa.

3. Tydsk eller Engelsk. Prøven, der alene er mundtlig, bestaar i Tydsk i Oversættelse af to vanskeligere Stykker, et prosaisk og et poetisk, og i Engelsk i Oversættelse af et Stykke læst Prosa, der maa udgjøre mindst 50 Sider, samt af et Sted i en ikke læst lettere prosaisk Forfatter.

4. I Historie forblive Fordringerne de samme som hidtil.

b. Særlige Fag for den sproglig-historiske Afdeling

1. I Latin er Prøven dels skriftlig ved en Oversættelse fra Latin til

Dansk, dels mundtlig saavel i det i de to sidste Skoleaar Læste som ved en Oversættelse af ikke læst lettere Prosa. De, som ere forberedte ved Privatundervisning, maa tillige opgive et Pensum, som svarer til Minimum af det indtil Udgangen af 4de Klasse Læste, jfr. § 2 Nr. 3.

2. I Græsk omfatter Prøven det i de to sidste Skoleaar Læste og for dem, som ere forberedte ved Privatundervisning, tillige et Pensum, som svarer til Minimum af det indtil Udgangen af 4de Klasse Læste, jfr. § 2 Nr. 4.

3. I Fransk anstilles foruden den mundtlige tillige en skriftlig Prøve ved en uden Benyttelse af Ordbog udarbejdet let Stil, der kun skal være anlagt paa at prøve Sikkerheden i Formerne og i de syntaktiske Hovedregler.

4. I Naturlære omfatter Prøven det i de to sidste Aar Læste.

c. Særlige Fag for den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling.

1. I Mathematik anstilles Prøven dels skriftlig, dels mundtlig.

I Arithmetik og Algebra gives en Beregningsopgave, som væsentlig skal prøve Examinandens Færdighed i Udførelsen af Beregninger, vedkommende saavel Arithmetik som de geometriske Discipliner, og en Opgave, der især gaar ud paa Anvendelsen af de theoretiske Sætninger.

I Geometri gives dels en Opgave i Projektionstegning, dels en Opgave i Anvendelsen af Stereometrien eller Trigonometrien.

Mundtlig prøves saavel Arithmetik som Geometri, i hvilket sidste Fag et Spørgsmaal altid skal angaa analytisk Geometri.

2. I Naturlære er Prøven blot mundtlig og omfatter alt det Læste.

§ 6.

Afgangsexamen afholdes i Tiden fra den 15de Juni til den 15de Juli i de Dage, som, hvad den skriftlige Del angaar, for alle Skoler under Et og, hvad den mundtlige Del angaar, for hver Skole især fastsættes hvert Aar af Kirke- og Undervisningsministeriet. De skriftlige Opgaver tilstilles Skolerne af Ministeriet, der lader sig dem foreslaa af Undervisningsinspektøren for de lærde Skoler eller af en for Afgangsexamen og Tilsynet med de lærde Skoler overhovedet særlig dannet Komite af fag- og undervisningskyndige Mænd. Ved den mundtlige Prøve i ethvert Fag er der ved de offentlige lærde Skoler foruden Examinator tilstede som Censorer en anden af Skolens Lærere og en af Ministeriet dertil hvert Aar beskikket undervisningskyndig Mand, der kan være en Lærer ved en anden lærd Skole, og ved de lærde Privatskoler foruden Examinator to af Ministeriet dertil hvert Aar beskikkede undervisningskyndige Mænd, hvilke i samme Aar skulle udføre Forretningen ved samtlige Privatskoler.

De Samme, som deltage i Censuren ved den mundtlige Prøve i et Fag, bedømme den tilsvarende skriftlige Prøve. Ligeledes bedømmes de skriftlige Udarbejdelser i Modersmaalet af tre Censorer, af hvilke den ene er Læreren i Dansk i Skolens øverste Klasse.

Om de Karakterer, hvormed de aflagte Prøver blive at betegne, og om Sammenregningen af disse til at bestemme hele Prøvens Udfald, be- myndiges Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til at give de nærmere Bestemmelser.

Ingen Discipel maa optages i 6te Klasse uden at have gennemgaaet samme Skoles 5te Klasse. Under særlige Omstændigheder kan Ministeriet bevilge en Undtagelse fra denne Bestemmelse.

Fra 5te Klasse opflyttes efter Skolens Skjøn til 6te Klasse. Disciple, der have gennemgaaet 6te Klasse, have Ret til at indstille sig til Afgangsexamen.

Naar en Discipel ønsker at gaa over fra den sproglig-historiske Afdeling til den matematisk-naturvidenskabelige eller omvendt, maa han for Skolen godtgjøre, at han er i Besiddelse af de Kundskaber og Færdigheder, som i det givne Øjeblik ansees for nødvendige, for at han kan deltage i Undervisningen i den nye Retnings særlige Fag.

Naar en Discipel fra en andon offentlig lærd Skole ønsker at optages i 5te Klasse, skal han fra den Skole, han forlader, medbringe Vidnesbyrd om at være moden til Optagelse i 5te Klasse.

Naar en Discipel, der ikke umiddelbart gaar over fra en offentlig lærd Skole, ønsker at indtræde i en saadan Skoles 5te Klasse, maa han foruden at godtgjøre, at han har bestaaet i de Fag, som for hans Retning ere afsluttede, tillige underkaste sig en Prøve i de andre Fag.

Afgangsexamen i den nye Skikkelse holdes 1ste Gang ved Udgangen af Skoleaaret 1874-75. Hovedexamen i 4de Klasse med den denne ved Loven af 1ste April 1871 § 5 tillagte Retsvirkning afholdes 1ste Gang ved Udgangen af Skoleaaret 1872-73.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til at give de nærmere Bestemmelser om Undervisningen i Sang og Gymnastik ligesom til at bevilge de Lempelser, som Overgangen fra den tidligere Skoleplan til den nye gjør nødvendige.

2. Til ovenstaaende Anordning slutter sig følgende fra Kirke- og Undervisningsministeriet udfærdigede Cirkulære til Rektorerne ved de lærde Skoler, dateret 9de Aug. 1871:

Ministeriet maa fremhæve Vigtigheden af, at Optagelsesprøven holdes med Omløb, og at, hvad der er bestemt, fordres saaledes tilægnel, at Skolen virkelig kan bygge derpaa som Kundskab, Færdighed og vundet Øvelse og som en Forberedelse, der strax gjør det Lettere for Skolen at sammenarbejde Disciplene og føre dem frem i Forening, da det i modsat Fald er at befrygte, at de fire første Klasser ville faa for meget at gjøre.

Som Lærebøger, der i Omfang omtrent svare til, hvad der i Anordningen er ment, naar der i Almindelighed hentydes til kortere eller korthattede Lærebøger, skal Ministeriet nævne: i Geografi: Thriiges eller Rimestads mindre Bøger eller Erslevs Bog Nr. 3, i Historie: Kofods, i Bibelhistorie: Balslevs, i Naturhistorie: Lützens eller Feddersens mindste Lærebog.

Skolernes Rektorer ville selv erkjende Nødvendigheden af at bruge den dem ved Lovens § 3 givne Bemyndigelse til at dispensere fra Aldersbestemmelserne om Disciplenes Optagelse i Skolen med Varsomhed, og bliver det fremtidig at iagttage, at der i de aarlige Programmer indføres de ny optagne Disciples Fødselsaar og Fødselsdag.

Skjøndt vistnok Skolen under almindelige Forhold helst bør indtage et negativt Standpunkt i Retskrivningsspørgsmaalet, saaledes at den ikke optager Noget, førend Sprogbrugen med Sikker-

hed har tilegnet sig det, maa det dog erkjendes, at den Gjæring, hvori Retskrivningsspørgsmaalet for Tiden befinder sig, indeholder en stærk Opfordring til at gjøre nogle positive Skridt for at opnaa en større Sikkerhed og Ensartethed. Ministeriet erkjender imidlertid, at der her maa gaas frem med Varsomhed, og skal derfor indskrænke sig til den Udtalelse, at det maa anses ønskeligt, om Skolerne efterhaanden bestrebe sig for i det Væsentlige at slutte sig til den fra et Antal Mænd (H. N. Clausen med Flere) under 21de Juli 1870 fremkomne Udtalelse om, hvad der efter de senest om dette Anliggende i Stockholm førte Forhandlinger synes strax at kunne optages som Regel. Men i ethvert Fald bør ingen Skole sjerne sig længere fra den overleverede og i det Hele i de offentlige Aktstykker fulgte Form. Det maa da antages, at de nye Disciple, der melde sig til Optagelse i Skolerne, efterhaanden ville være underviste i det Væsentlige efter de samme Regler.

Skolernes Rektorer bemyndiges til at fritage de konfirmerede Disciple i 3die Klasse for Deltagelse i Religionsundervisningen.

Med Hensyn til Undervisningen i Mathematik i de 4 nederste Klasser vil det erindres, at, forat det, der læres, skal have nogen virkelig Betydning, maa det være fuldstændig opfattet og tilegnet saaledes, at det kan bruges. Der maa derfor lægges en ikke ringe Vægt paa den praktiske Regning, saaledes at det matematiske Grundlag for denne er forstaaet, og at der er erhvervet Sikkerhed i Udførelsen, hvortil ogsaa hører Øvelse i paa passende Sted at bruge de for saa mange Regninger fordelagtige Logarithmer. Ved Prøven, navnlig ved de skriftlige Opgaver, maa der ikke gaas ud over det Standpunkt, som hidtil har været fastholdt ved Realafgangsexamen af højere Grad.

Naar der under Arithmetik som Forøgelse af Stoffet er tilføjet: Hovedsætningerne om Tallenes Egenskaber, maa Ministeriet udtrykkelig tilføie, at der her væsentlig sigtes til Sætningerne om Tals Delelighed (omtrent hvad der derom indeholdes i Schiødttes Tillæg til den elementære Algebra).

Ved den indledende Undervisning i Geometri kunne passende Stens Hovedformer i Rummet eller C. F. C. Möllers Grundtræk af Læren om Rumstørrelser lægges til Grund.

Ministeriet maa anse det særdeles ønskeligt, at den fælles Undervisning i Tegning i de to nederste Klasser, saa vidt ske kan, lægges i Matematiklærerens Haand og sættes saaledes i Forbindelse med den matematiske (geometriske) Undervisning, at Frihaandstegning over Øiet og Haanden paa simple Former og støtter den geometriske Anskuelse. I 2den Klasse maa der navnlig lægges an paa, at Disciplene erhverve Færdighed i Brugen af Instrumenterne (Passer og Lineal), saaledes at derved den egentlige geometriske Tegning kan være forberedt, der i 3die og 4de Klasse indtræder for den ene Række Disciple, og som skal veilede til geometriske Konstruktioner, ved hvilke Renlighed og Nethed i Udførelsen maa paases.

I Naturlære er Undervisningen i de 4 nederste Klasser tilsigtet anlagt efter et Maal, der medfører en vis Afslutning uden at forudsætte en matematisk Indsigt eller i det Hele en Modenhed, som endnu ikke er tilstede, ligesom der ogsaa er taget Hensyn til at undgaa en ligefrem Gjentakelse i 5te Klasse. Det physiske Kursus maa omfatte:

Legemernes almindelige Egenskaber, Rumopfyldning, Sammenhængskraft og Delelighed. Legemernes Tilstandsformer og Modifikationer deraf. — Tyngden. Vægt. Vægtfylde. Alle Legemer ere lige tunge. Tyngden er en almindelig Tiltrækning. Tyngdepunktet. Vædskers Tryk i alle Retninger. Luftens Tryk. Barometret. Luftpumpen og Forsøg dermed. Luftens Vægtfylde. Luftballonen. — Sammenhængskraft og Vedhængning. — Magnetiske Grundphenomener. Magnetnaalens Retning. Jordens Magnetkraft. — Elektriske Grundphenomener. Elektricitet ved Fordeling. Elektroskoper. Elektrisermaskinen. Elektrisk Ledning. Leydnerflasken. Condensator. Elektrophor. — Bevægelse betragtet som Virksomhed. — Lyden. Dens Hastighed og Tilbagekastning. Toner. — Lyset. Dets Tilbagekastning og Brydning. Farveudspredelse. — Varme. Legemernes Udvidelse. Thermometret. Smeltning. Fordampning. — Virkninger af den elektriske Udladning.

Dertil maa knytte sig en kortfattet Fremstilling af den uorganiske Kemi, saa at det Hele bliver en fyldig propædautisk Indledning til Naturlæren, omtrent som Johnstrups Lærebog.

I Skrivning bör Undervisningen nok saa meget beregnes paa, at Disciplene faae en fast, som paa, at de faae en smuk Haandskrift, og ved de skriftlige Arbejder bliver det at paase, at Disciplene vønne sig hertil. Forat Disciplene kunne opnaa Færdighed og en flydende Skrift, overlader Ministeriet det til Skolen, hvorvidt det findes rigtigt kun at indöve de latinske -- ikke de gothiske -- Bogstaver.

Med Hensyn til Opgaverne til de skriftlige Prøver ved 4de Klasses Hovedexamen, om hvilke der først bliver Spørgsmaal i 1873, maa Ministeriet forbeholde sig at tage Bestemmelse, om de blive at tilstille Skolerne fra Ministeriet, eller om det kan overlades Skolerne selv at give disse.

Om Undervisningen i 5te og 6te Klasse skal det først i Almindelighed bemærkes, at, naar der paa det Skolerne ved Skrivelse af 12te f. M.*) tilstillede Udkast til en Fag- og Timefordeling paa den naturvidenskabelig-mathematiske Side findes respektive 3 og 2 Timer af de 30 ugentlige Timer uanvendte, da er Tanken dermed, at det overlades til Rektor efter bedste Skjønne og efter Forholdene ved de enkelte Skoler at anvende disse til at styrke Disciplenes sproglige og litterære Udvikling og til at supplere noget af det, som Disciplenerne af den anden Retning opnaa igjennem deres klassiske Studier.

Da der ved Loven af 1ste April d. A. er givet Disciplene i 5te og 6te Klasse Valget mellem Tydsk og Engelsk, er det en Selvfølge, at kun det ugentlige Timetal, som hertil henlægges for det ene af Fagene, bliver at henregne under de 30 ugentlige Timer, som ikke maa overskrides, og at den Discipel, som har valgt det ene af Fagene, ikke kan gjøre Fordring paa at deltage i Undervisningen ogsaa i det andet Fag.

Hvad Undervisningen i Mathematik angaar, vil det bemærkes, at Stereometrien og Trigonometrien ere bortfaldne for de

*) Da denne Skrivelse af Ministeriet er betegnet som confidential udelades den her.

Disciple, der følge den sproglig-historiske Retning. Den herved fremkomne Mangel i deres matematiske Dannelse maa søges nogenlunde udfyldt dels ved den Maade, paa hvilken Geometrien fremtidig indledes, dels ved det Omfang, som man i de 4 nederste Klasser giver Regneøvelserne ved Optagelsen af Liniers, Arealers og Voluminers Beregning, dels endelig ved i Naturlæren, som hidtil i 7de Klasse, at optage det Simpleste af Astronomien. Man vil saaledes kunne komme til en Afslutning, hvorved Muligheden af en Beregning af Liniers Længde i Almindelighed ved Hjælp af andre givne Længder i Forbindelse med Vinkler bliver forstaaet.

Med Hensyn til Fordringerne for dem, der følge den matematisk-naturvidenskabelige Retning, i analytisk Geometri, hvilken Disciplin først vil blive paabegyndt om 2 Aar, forbeholder Ministeriet sig en nærmere Udtalelse.

For de Disciple, der følge den matematisk-naturvidenskabelige Retning, behandles Naturlæren saaledes, at den paa den ene Side, som væsentlig Del af Grundlaget for en almindelig Dannelse, kan give en virkelig, om end begrændset Indsigt, ikke i Videnskabens, men i Naturens Væsen og paa den anden Side vise sig som en Del af et Hele ved at støtte sig til Matematikken og igjen støtte den ved Anvendelsen af dens Sætninger paa Naturens Phænomener. Behandlingen maa være matematisk der, hvor Stoffets Beskaffenhed naturligst kræver en matematisk Behandling, men dog tillige saaledes, at Experimentet ikke forsømmes, hvor det kan paavise Rigtigheden af de ad matematisk Vej vundne Resultater, eller hvor det æd Erfaringens Vej fører til at kjende Naturens Love. Physiken maa støttes til det i det foreløbige Kursus alt vundne Udbytte, der bestandig maa vedligeholdes; den bør behandles temmelig omfattende, dog saaledes at man ikke taber sig i videnskabelig Detail, i Kabinetsexperimenter eller i detaillerede Beskrivelser af Instrumenter. Astronomien meddeles efter en mindre Lærebog, men i Lighed med Physiken paa matematisk Grundlag. Til dens Brug maa meddeles den sphæriske Trigonometris Grundformler.

For Naturhistoriens Vedkommende er det en Selvfølge, at der kun kan anvises Tid til dette Fag, forsaavidt det kan ske uden Afbræk for de ubetinget foreskrevne Fag og uden Overbebyrdelse af Disciplene. Ministeriet finder det derfor rigtigst, at man foreløbig udsætter det, indtil nogen Erfaring er indvunden, og det saa meget mere, som der ogsaa maa indrømmes Lærerne nogen Tid til at overtanke og forberede et saadant Kursus udover det hidtil satte Maal.

Ved § 7 i den kongelige Anordning af 5te d. M. er det forbeholdt Ministeriet at tage yderligere Bestemmelser om Sang og Gymnastik. Skjøndt nu Spørgsmaalet navnlig om Gymnastiken af Ministeriet vil blive taget under nærmere Overveielse, maa man dog foreløbig ønske, at Skolerne selv ville bidrage til en kraftigere Udvikling af Gymnastiken ved dertil at anvende nogen af den ved det ugentlige Timetals Indskrænkning indvundne Tid.

3. Bekjendtgjørelse af 9de Aug. 1871:

Paa derom af Ministeriet nedlagt allerundordnigst Forestilling har

det behaget Hans Majestæt Kongen under 5te d. M. allernaadigst at befalde:

1) at Skoleaaret fremtidig begynder den 15de August, og at den aarlige Sommerferie gaar fra den 15de Juli til den 14de August, begge inklusive, dog at i de Aar, hvor den 15de August falder paa en Lørdag, Ferien og som Følge deraf ogsaa Examen begynder enten een Dag tidligere eller sildigere, saaledes at det nye Skoleaar begynder enten en Fri dag eller en Mandag;

2) at Skolernes Lektorer bemyndiges til i Tiden mellem Skoleaarebegyndelse og Julen at give to Søgnedage i Forbindelse med en Søndag fri, dog at, hvor der er en Markedsdag, Skyttelagsdag eller anden lokal Fridag, denne da benyttes som den ene af de to Søgnedage, og at Fri eftermiddagene i Tiden fra Paasken til Sommerferien da bortfalde;

3) at Skolernes Rektorer bemyndiges til at udvide Pinteferien til een hel Uge, imod at Juleferien indskrænkes med et tilsvarende Antal Dage.

4. Bekjendtgjørelse af 9de Aug. 1871:

Efter den Ministerlet ved § 6 i den kongelige Anordning af 5te d. M. angaaende Undervisningen i de lærde Skoler dertil givne Bemyndigelsesfastsættelse herved de nærmere Regler for Karaktergivningingen saaledes:

Ved Afgangsexamen gives følgende Specialkarakterer:

a) i Fællesfagene:

For hver af de to Opgaver i Modersmaalet og for hvert af følgende Fag: Oldnordisk, Fransk, Engelsk eller Tydsk og Historie gives i Karakter hvis Værdi fordobles i Fransk og Historie.

b) i de særlige Fag for den sproglig-historiske Afdeling:

For den skriftlige Oversættelse i Latin, den mundtlige Prøve i den Læste i Latin og den mundtlige Oversættelse af et ikke læst Stykke i Latin, for Græsk og for Naturlære gives i hver Prøve i Karakter, hvis Værdi fordobles i Græsk.

c) i de særlige Fag for den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling:

For skriftlig Arithmetik, mundtlig Arithmetik, skriftlig Geometri, mundtlig Geometri, mekanisk Fysik med Optik og kemisk Fysik med Astronomi og Meteorologi gives i Karakter for hver Prøve.

Altsaa i Alt 14 Karakterer.

Ved Hovedexamen i 4de Klasse gives følgende Karakterer:

For Dansk, skriftlig, Tydsk, Fransk, Latin, skriftlig og mundtlig, Historie, Geographi, Naturhistorie, Arithmetik, skriftlig og mundtlig, Geometri, skriftlig og mundtlig, og Græsk eller Naturlære gives for hver Fag i Karakter, der fordobles i Latin.

Altsaa i Alt 11 Karakterer.

Specialkaraktererne ere: ug, mg, g, tg, mdlg og slet, der betragtes som staaende lige langt fra hinanden, svarende til Talværdierne: 6, 5, 4, 3, 2, 1. Til disse Karakterer kan der føies $\frac{+}{-}$ eller $\frac{-}{+}$, der forhøier eller nedsætter Karakteren med $\frac{1}{3}$: altsaa $ug\frac{-}{+} = 5\frac{2}{3}$, $mg\frac{+}{-} = 5\frac{1}{3}$, $mg\frac{-}{+} = 4\frac{2}{3}$, $g\frac{+}{-} = 4\frac{1}{3}$ osv.; dog maa der ikke gives nogen Karakter over ug eller under slet.

Naar der ved Sammenlægning af de enkelte Censurers Karakterer fremkommer andre Brøker end Trediedele, reduceres de til den nærmest liggende Trediedel, saaledes at, hvad der er $\frac{1}{6}$ eller derover, gjøres til $\frac{1}{3}$ og, hvad der er under $\frac{1}{6}$, bortkastes.

Ved Hovedkarakterens Uddragning af Specialkaraktererne benyttes en anden Skala, hvori ug har Værdien 8, mg 7, g 6, tg 5, mdlg $\frac{-}{+}$ 7 og

slet \div 23 og, naar Mellemlaraktererne medtages, og \div regnes $= 7\frac{2}{3}$,
 mg $+$ $= 7\frac{1}{3}$, mg \div $= 6\frac{1}{3}$, g $+$ $= 5\frac{2}{3}$, g \div $= 3\frac{2}{3}$, tg $+$
 $= 2\frac{1}{3}$, tg \div $= \div 1\frac{2}{3}$, mdlg $+$ $= \div 4\frac{1}{3}$, mdlg \div $= \div 12\frac{1}{3}$,
 og slet $+$ $= \div 17\frac{2}{3}$.

Ved Afgangsexamen udregnes Hovedkarakteren af samtlige 14 Specialkarakterer, saaledes at der

til 1ste Karakter med Udmærkelse kræves	105 Points,
til 1ste Karakter	*4 — ,
til 2den Karakter	63 — ,
til 3dje Karakter	42 — ,

hvorved $\frac{1}{2}$ eller derover regnes for 1 og Brøker under $\frac{1}{2}$ bortkastes.

I Examensvidnesbyrdet indføres samtlige Specialkarakterer med deres nøjagtige Talværdi og til Slutning Hovedkarakteren som Resultat af den samlede Talværdi.

For at bestaa ved 4de Klasses Hovedexamen med den i Lov af 1ste April d. A. § 5 givne Retsvirkning kræves mindst 33 Points som samlet Talværdi af alle 11 Karakterer. I 5te Klasse kan ingen Discipel opflyttes, naar han ikke mindst har opnaaet 15 Points for de Fag, der afsluttes enten for den sproglig-historiske eller den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling.

Hvor ved 4de Klasses Hovedexamen Karaktererne for mundtlig og skriftlig Prøve skulle sammenlægges, gjælde disse ligemeget.

Ved Prøven til Afgangsexamen i mekanisk Physik og Optik, hvor disse to Discipliner give 1 Karakter, gjælde Karaktererne respektive 2 mod 1. Ved Prøven i kemisk Physik med Meteorologi og Astronomi bidrage de to første Discipliner med $\frac{2}{3}$ og Astronomien med $\frac{1}{3}$ til Karakteren. I begge Tilfælde foregaar Reduktionen til Trediedele først efter Sammenlægningen af de enkelte Karakterer, som bidrage til hele Karakteren, saaledes at f. Ex. Censorenes Karakterer for mekanisk Physik fordobledes lægges sammen med deres Karakterer for Optik og dividerede med 9 give Karakteren i Faget, reduceret efter ovenstaaende Regel om fulde Trediedele.

Det er Censorerne og den examinerende Lærer aldeles uforment at bestemme Fagkarakteren ved fri Diskussion og fælles Skjøn, saa at den formelige Votering med Tal, Sammenlægning og Division kun benyttes, hvor Resultatet ikke kan vindes ad hin Vej.

5. Bekjendtgjørelse af 25de Aug. 1871:

Paa derom af Ministeriet nedlagt allerunderdanigst Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under Dags Dato allernaadigst at bifalde, som følger:

Fordringerne ved Afgangsexamen for Realdisciple og ved den almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet, begge af højere Grad, skulle herefter være de samme, som ved Anordningen af 5te August d. A. § 3, jfr. § 2 og Lov af 1ste April d. A. om Undervisningen i de lærde Skoler § 5, ere fastsatte for Hovedexamen ved Udgangen af 4de Klasse for Disciple, der følge den matematisk-naturvidenskabelige Retning, dog med følgende nærmere Bestemmelser:

1. Prøven i Latin bortfalder; derimod prøves der i Engelsk dels i et læst Pensum af mindst 200 Oktavsider, dels i et ikke læst prosaisk Stykke og i det Nødvendige af Grammatiken.
2. Prøven i Tydsk er ikke blot mundtlig, men tillige skriftlig ved en uden Brug af Ordbog udarbejdet i et Stil.

3. Prøven i Historie omfatter Alt, hvad der fordres læst i Skolet indtil Udgangen af 4de Klasse.

I den nye Form afholdes ovennævnte Examina første Gang i Sommeren 1873.

Medens den ved Bekjendtgjørelse af 18de September 1855 § 8 for Pharmaceuter befalede Prøve i Latin forøvrigt vedbliver, bortfalder den dog for dem, der have bestaaet Hovedexamen ved Udgangen af 4de Klasse i en lærd Skole og ved samme i mundtlig Latin mindst have opnaaet Karakteren „godt“.

6. Bekjendtgjørelse af 25de Aug. 1871:

Efter den Ministeriet ved allerhøieste Resolution af 2den September 1855 dertil givne Bemyndigelse vil Ministeriet herved have fastsat, at de i Bekjendtgjørelse af 9de August d. A. truffne Bestemmelser om Karaktergivningen m. v. ved de lærde Skoler ogsaa skulle være gjældende ved Afgangsexamen for Realdisciple og ved almindelig Forberedelsesexamen ved Universitetet, begge af højere Grad.

Ved bemeldte Examinere gives i hvert af følgende Fag: Modersmaalet, skriftlig, Tydsk, mundtlig og skriftlig, Fransk, Engelsk, Naturhistorie, Geographi, Historie, Arithmetik, mundtlig og skriftlig, Geometri, mundtlig og skriftlig, og Naturlære 1 Karakter, hvis Værdi fordobles i Engelsk.

Udfaldet af Prøven betegnes ved „Bestaaet“, hvortil fordres 33 Points. Til „Bestaaet“ kan føies „med Udmærkelse“, naar der opnaas 83 Points. I Examinensvidnesbyrdet indføres Fagkaraktererne.

7. Circulære af 26de August 1871 til Rektorerne ved samtlige de lærde Skoler:

Ved allerhøieste Resolution af 25de d. M. er der givet Ministeriet Bemyndigelse til at ordne Realundervisningen i de lærde Skoler saaledes, at denne saavidt, som det lader sig forene med dens særlige Karakter, slutter sig til Undervisningen for de studerende Disciple. Ministeriet skal derfor, med Henviisning til de to under Gaars Dato udgaaede Bekjendtgjørelser dels angaaende Forandring i Fordringerne ved Afgangsexamen for Realdisciple og ved den almindelige Forberedelsesexamen, begge af højere Grad, dels om Karaktergivningen ved bemeldte Examina, herved meddele Følgende til fornøden Iagttagelse:

De i Lov af 1ste April d. A. om Undervisningen i de lærde Skoler §§ 2 og 4 indeholdte Bestemmelser om Nedtæggelsen af de to nederste Klasser og Indskrænkningen af Undervisningen til 30 ugentlige Timer lunde ogsaa Anvendelse for Realdisciplene.

Den øverste toaarige Realklasse bliver at dele i to etaarige Klasser.

Optagelsesprøven for Realdisciple bliver den samme, som er bestemt for studerende Disciple ved Anordningen af 3te d. M.

I alle Fag, som ere fælles for Realdisciplene og de studerende Disciple, skal — forsaavidt Discipeltallet ikke derfor lægger nogen Hindring i Veien — Undervisningen ogsaa være fælles.

Af det Skolerne tilstillede Udkast til en Lektionsplan for Realklasserne, beregnet paa 30 ugentlige Timer, vil det fremgaa, hvorledes man har tænkt sig det Antal Timer, som gives de studerende Disciple i Latin, anvendt til den særlige Undervisning for Realdisciplene.

8. Skrivelse af 19de Febr. 1872 fra Ministeriet til Rektor for Ronne højere Realskole:

„I tjenstligst Svar paa Hr. Professorens Forespørgsel behagelig Skrivelse af 27de Apr. f. A. og 16de d. M. undlader Ministeriet ikke herved at tilmelde Dem, at Bestemmelsen i Lov af 1ste April f. A. om Undervisningen i de lærde Skoler § 2 om de to nederste Klassers Inddragelse ikke finder Anvendelse paa Rønne høiere Realskole“.

9. I Skr. af 23de Marts 1872 har Ministeriet opfordre mig til at udtale mig om, hvorvidt jeg efter Udstedelsen a Lov af 1ste April 1871 endnu fastholder et af mig tidligere fremsat Ønske om, at Rønne højere Realskole maatte blive udvidet til en fuldstændig lærd Skole.

Herpaa har jeg under 19de April svaret, at jeg, og min Medlærere med mig, mente, at Omdannelsen af Skolen til en fuldstændig lærd Skole vilde være et saa stort Gode for den og for Bornholm i det hele, at den for at naa det Maal maatte finde sig i at undvære andre Fordele, som den nu var i Besiddelse af. Dersom det ikke kunde være anderledes, burde den derfor tage imod Nødvendigheden a at opgive sine to nederste Klasser, ligesom ogsaa af at tab Tilladelsen til at afholde Real-Afgangsexamen af lavere Grad. Derimod mente jeg, at Fordelen vilde være for dyrt kjøb dersom Skolen skulde opgive det Gode, som den har frem for de lærde Skoler i den meget lavere Skolebetaling og det forholdsvis meget større Antal Fripladser; dersom dette Gode ikke kunde bevares, turde jeg ikke anse Forandringen til en lærd Skole for tilraadelig. Hvor ivrigt jeg ønskede denne Forandring, skyldte jeg dog Sandheden a erkjende, at Tiden ikke syntes at være belejlig til netop n at arbejde paa at iværksætte den, idet Skolen nemlig i de nærmeste Aar kun vil formaa at levere et meget ringe Antal studerende Disciple til Oprykkelse i en Afgangsklasse. Dersom — hvad jeg haabede — de studerende Disciples Tal i den nærmeste Fremtid vilde tiltage saa meget, at der var Udsigter til, at Skolen kunde indtræde i de lærde Sko- lers Række med et passende Antal Disciple i sin Afgangsklasse, mente jeg, at da kunde Tiden være der til at arbejde paa dens Udvidelse.

De offentlige Examina i 1872.

A. Real-Afgangsexamen af højere Grad.

1. Den skriftlige Prøve.

Lørdag d. 15de Juni	Kl. 8—12.	Udarbejdelse i Moders- maalet, bunden Opgave.
	— 4—8.	Regning.
Mandag d. 17de	— 8—12.	Udarbejdelse i Moders- maalet, fri Opgave.
	— 4—8.	Geometri.
Tirsdag d. 18de	— 8—12.	Arithmetik.
	— 4—8.	Tysk Stil.
Onsdag d. 19de	— 8—12.	Geometrisk Tegning.
	— 4—8.	Engelsk Stil.

2. Den mundtlige Prøve.

Torsdag d. 27de Juni	Kl. 4. Tysk.	Kl. 6. Geografi.
Fredag d. 28de	— Kl. 8 $\frac{1}{2}$.	Naturlære. Kl. 11. Mathe- matik. Kl. 5. Engelsk.
Lørdag d. 29de	— Kl. 8 $\frac{1}{2}$.	Naturhistorie. Kl. 11. Hi- storie. Kl. 4. Fransk.

Til denne Examen indstille sig 3 Disciple: J. H. Kofoed, A. P. Thomsen, F. L. Sørensen.

B. Hovedexamen.

1. Den skriftlige Prøve.

Fredag d. 28de Juni.

Kl. 8—11.	V. Dansk Stil.
— 8—10.	IVR. Engelsk Stil; III. Dansk Stil; II. Regning.
— 3—5.	VS. A. Skriftlig Mathematik; VR. Tysk Stil; IV. Regning.

Lørdag d. 29de Juni.

- Kl. 8—10. VR. Engelsk Stil; VS. Latinsk Version; IV. Dansk Stil; III. Regning.
 — 8—9. II. Dansk Stil.
 — 9—10. I. Dansk Stil.
 — 3—5. VR. Regning; VS. Latinsk Stil; IVR. Tysk Stil; IVS. Latinsk Stil; I. Regning.

2 Den mundtlige Prøve.

Lørdag d. 6 Juli.

- Kl. 8—9. V. Geografi. Kl. 8—10¹/₂. IV. Mathematik.
 — 9—10¹/₂. III. Geografi.
 — 11—1. II. Tysk. — 11—12¹/₂. I. Naturhistorie.
 — 4—5¹/₂. IVR. Engelsk. — 4—5¹/₂. III. Dansk.
 — 6—7. V. Religion. — 6—7. IVS. Latin.

Mandag d. 8de Juli.

- Kl. 8—10. VS. Latin og Græsk. Kl. 8—9¹/₂. II. Naturhist.
 — 11—12¹/₂. III. Fransk. — 11—12¹/₂. I. Religion.
 — 4—5. VR. Engelsk. — 4—5¹/₂. IV. Fransk.
 — 5¹/₂—7. III. Naturhist. — 5¹/₂—7. II. Religion.

Tirsdag d. 9de Juli.

- Kl. 8—10. V. Mathematik. Kl. 8—9¹/₂. II. Dansk.
 — 9¹/₂—10¹/₂. IV. Geografi.
 — 11—12¹/₂. III. Tysk. — 11—12¹/₂. II. Historie.
 — 4—5. IIIR. Engelsk. — 4—5. IIIS. Latin.
 — 5¹/₂—7. V. Historie. — 5¹/₂—7. I. Geografi.

Onsdag d. 10de Juli.

- Kl. 8—9¹/₂. V. Naturhist. Kl. 8—9¹/₂. IV. Tysk.
 — 9¹/₂—11. III. Religion. — 9¹/₂—11. I. Historie.
 — 11¹/₂—12¹/₂. VR. Naturlære. — 11¹/₂—1. II. Fransk.
 — 4—5¹/₂. V. Tysk. — 4—6. III. Mathematik.

Torsdag d. 11te Juli.

- Kl. 8—9¹/₂. V. Fransk. Kl. 8—9¹/₂. IV. Historie.
 — 9¹/₂—11. II. Geografi. — 9¹/₂—11. I. Dansk.
 — 11¹/₂—1. IV. Religion. — 11¹/₂—1. III. Historie.
 — 4—5¹/₂. IV. Naturhist. — 4—5¹/₂. I. Tysk.

Fredag d. 5te Juli Kl. 12 afholdes Svømmeprove.

Fredag d. 12te Kl. 11 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Lørdag d. 13de Kl. 11 offentliggjøres Prøvernes Udfald og Omflytningen i Klasserne. Derefter indtræder Sommerferien.

Torsdag d. 15de August Kl. 8 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Bekjendtgjørelsen af Prøvernes Udfald indbydes herved Disciplenes Fædre og Foresatte, samt Enhver, der har Interesse for Skolen.

G. S. Jørgensen.

